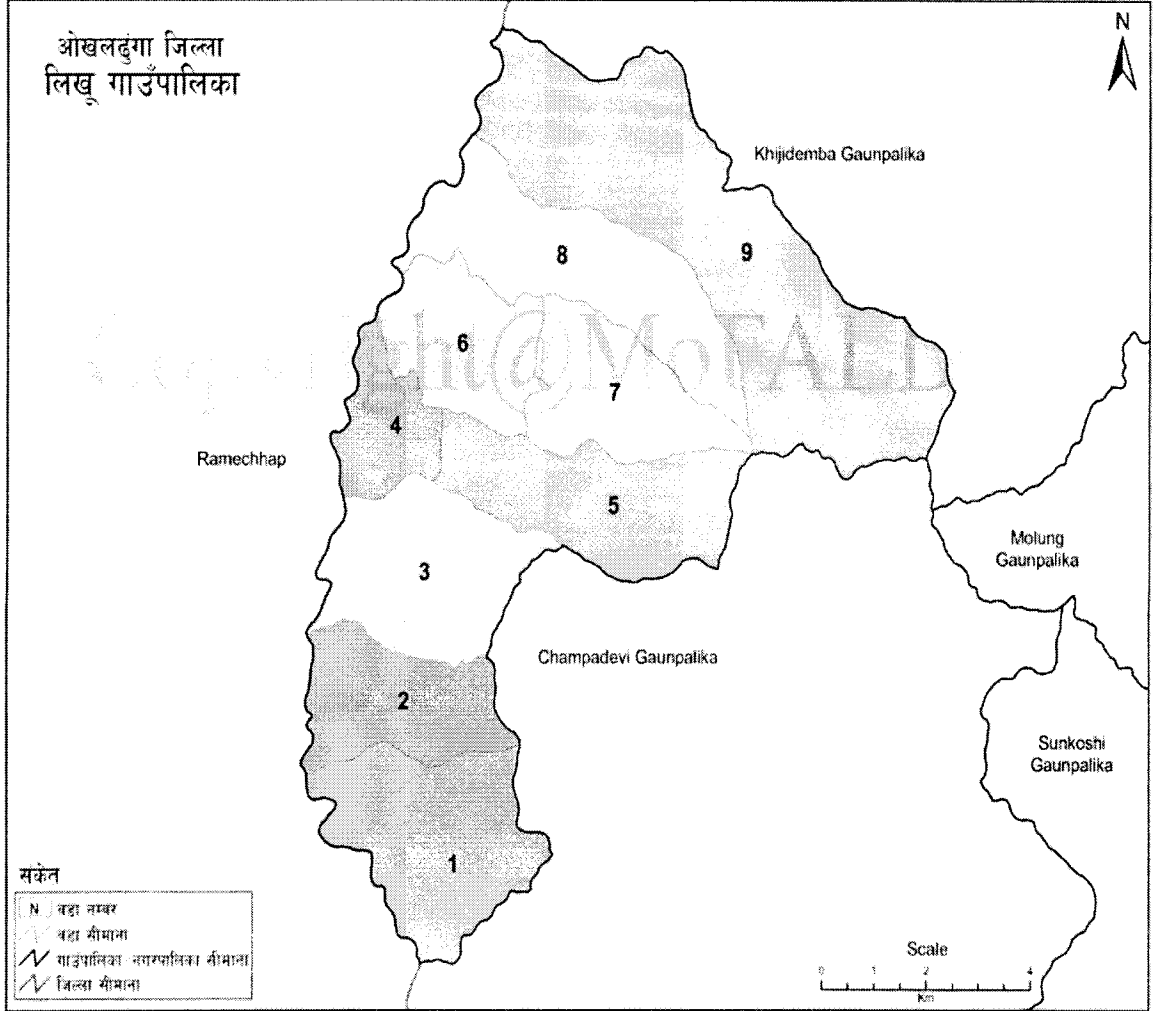

२.२६ लिखु गाउँपालिका

मान: स्तरस्य नस्मा त्केन ५२५००० (१२००००) मापी विभाग र जनसङ्ख्या २०६८, वैश्विक तथ्यांक विभाग
नकार पत्ते गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विभाग, सर्वेक्षण वा स्थापित क्षेत्रको समता तथा भीमराज निर्धारण प्रयोग

क) लिखु गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १४०५७ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : ८८.०३ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : ९

केन्द्र : साविक यसम गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : सिंहदेवी, नर्मदेश्वर, यसम, गाम्नाडटार, टारकेराबारी र पोकली (१-८) गा.वि.स. ।

ख) सिमाना

पूर्व : चम्पादेवी र खिजिदेम्बा गा.पा.

उत्तर : खिजिदेम्बा गा.पा.

पश्चिम : रामेछाप जिल्ला

दक्षिण : चम्पादेवी गा.पा.

वडा विभाजन

तालिका नं : २.२६.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	सिंहदेवी	१-५	
२.	सिंहदेवी	६-९	
३.	नर्मदेश्वर	१-९	
४.	यसम	१-५	
५.	यसम	६-९	
६.	गाम्नाडटार	१-५	
७.	गाम्नाडटार	६-९	
८.	टारकेराबारी	१-९	
९.	पोकली	१-८	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

ग) लिखु गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार लिखु गाउँपालिकामा जम्मा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२६.२

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	३८९	४५८	८४७	१९२
२.	५८१	६७१	१२५२	२६३
३.	६५२	८६७	१५१९	३२२
४.	५२८	६९६	१२२४	२८४
५.	७०६	७७३	१४७९	३०१
६.	६०९	६८१	१२९०	२६२
७.	७९१	८७०	१६६१	३३८
८.	९४५	१९९	२०४४	४११
९.	१३२९	१४१२	२७४१	५८५

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) लिखु गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार लिखु गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी क्षेत्री जाति ४२.९३ प्रतिशत, दोस्रोमा तामाङ जाति ९.०६ प्रतिशत र तेस्रोमा ब्राह्मण-पहाडी जाति ८.९३ प्रतिशत रहेका छन् । अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२६.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	६०३४	४२.९३
२.	ब्राह्मण-पहाडी	१२५५	८.९३
३.	मंगर	११४४	८.१४
४.	थारू	७	०.०५
५.	तामाङ	१२७३	९.०६
६.	नेवार	१०८६	७.७३
८.	कामी	४१२	२.९३
९.	यादव	९	०.०६
१०.	राई	४३	०.३१
११.	गुरुङ	४०	०.२८
१२.	दमाई/ढोली	५०८	३.६१
१३.	लिम्बू	१	०.०१
१४.	ठकुरी	१	०.०१
१५.	सार्की	८०२	५.७१
१६.	तेली	७	०.०५
१७.	चमार/हरिजन/राम	२१	०.१५
१८.	सन्यासी/दशनामी	२३६	१.६८
१९.	धानुक	१	०.०१
२०.	मुसहर	१	०.०१
२१.	शेर्पा	३१४	२.२३
२२.	सोनार	१	०.०१
२३.	ब्राह्मण-तराई	१	०.०१
२४.	घर्ती/भुजेल	३०९	२.२०
२५.	हजाम/ठाकुर	२	०.०१
२६.	सुनुवार	३२१	२.२८
२७.	माभी	८४	०.६०
२८.	दनुवार	१	०.०१

२९.	हलुवाई	१	०.०१
३०.	कायस्थ	१	०.०१
३१.	सतार/सन्ध्याल	१	०.०१
३२.	थकाली	१	०.०१
३३.	बादी	१३१	०.९३
३४.	अमत	१	०.०१
३५.	तराई अन्य	४	०.०३
३६.	उल्लेख नभएको	३	०.०२
जम्मा		१४०५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ड) लिखु गाउँपालिकाको मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या

लिखु गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ८०.९५ प्रतिशत देखिएको छ । नेपाली पछि दोस्रो मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषा तामाङ ८.६९ प्रतिशत र मंगर ४.७३ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२६.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	११३७९	८०.९५
२.	मैथिली	२६	०.१८
३.	भोजपुरी	१	०.०१
४.	थारू	२	०.०१
५.	तामाङ	१२२२	८.६९
६.	नेवार	९८	०.७०
७.	मंगर	६६५	४.७३
८.	शेर्पा	३१४	२.२३
९.	सन्ध्याल	१	०.०१
१०.	दानुवार	१	०.०१
११.	सुनुवार	३०९	२.२०
१२.	साङ्केतिक भाषा	३	०.०२
१३.	राई	१८	०.१३
१४.	उल्लेख नभएको	१८	०.१३
जम्मा		१४०५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार लिखु गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ८७.६५ प्रतिशत र बौद्ध धर्म मान्ने १०.९९ प्रतिशत र क्रिश्चियन ०.८५ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२६.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	१२३२१	८७.६५
२.	बौद्ध	१५४५	१०.९९
३.	इस्लाम	०	०.००
४.	किराँत	१९	०.१४
५.	जैन	०	०.००
६.	क्रिश्चियन	१२०	०.८५
७.	बोन	०	०.००
८.	प्रकृति	३	०.०२
९.	उल्लेख नभएका	४९	०.३५
जम्मा		१४०५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा २९५७ परिवारहरू मध्ये ९७.४६ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, १.८९ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा तथा ०.६४ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२६.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	२८८२	९७.४६
२.	भाडामा	५६	१.८९
३.	संस्थागत	०	०.००
४.	अन्य	१९	०.६४
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार लिखू गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ।

तालिका नं. २.२६.७

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	४२१३	३७.९८
२.	एक विवाह	५७१२	५१.४९
३.	बहुविवाह	१९६	१.७७
४.	पुनर्विवाह	४७९	४.३२
५.	विधुर/विधवा	४३१	३.८८
७.	पारपाचुके	१०	०.०९
८.	छुट्टिएको	५३	०.४८
जम्मा		११०९४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

झ) पिउने पानीको श्रोत अनुसार लिखू गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ७६.७३ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी १०.६२ प्रतिशतले अव्यवस्थित इनारबाट र ५.६८ प्रतिशतले व्यवस्थित इनारबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा लिखू गाउँपालिकाका घरपरिवार विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२६.८

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	२२६९	७६.७३
२.	हाते पाईप	७	०.२४
३.	व्यवस्थित इनार	१६८	५.६८
४.	अव्यवस्थित इनार	३१४	१०.६२
५.	मूल धारा	९०	३.०४
६.	नदी/खोला	१००	३.३८
७.	अन्य	०	०.००
८.	उल्लेख नभएको	९	०.३०
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९९.०५ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर मट्टितेल ०.२० प्रतिशत र ०.२० प्रतिशतले एल.पी. ग्याँस प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२६.९

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	२९२९	९९.०५
२.	मट्टितेल	६	०.२०
३.	एल.पी. ग्याँस	६	०.२०
४.	गोबर ग्याँस	३	०.१०
५.	वायो ग्याँस	३	०.१०
६.	बिजुली	०	०.००
७.	उल्लेख नभएको	१०	०.३४
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवासीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गरिएको देखिएको छ। बिजुली प्रयोग गर्ने ४३.३९ प्रतिशत, मट्टितेल प्रयोग गर्ने २७.४६ प्रतिशत र सोलार प्रयोग गर्ने २५.१३ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२६.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	१२८३	४३.३९
२.	मट्टितेल	८१२	२७.४६
३.	वायो ग्याँस	११	०.३७
४.	सोलार	७४३	२५.१३
५.	अन्य	९८	३.३१
६.	उल्लेख नभएको	१०	०.३४
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)